

CN ARTS AND BD COMMERCE COLLEGE KADI

સેમ.: 1

સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન CC 101/CE 102

➤ યુનિવર્સિટીની પરીક્ષામાં આ રીતના MCQ પૂછાઈ શકે છે.

Que. - 1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. "મનોવિજ્ઞાન વ્યક્તિઓ અને તેમની માનસિક પ્રક્રિયાઓનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ છે." આ વ્યાખ્યા કયા લેખકોએ આપી છે?

→ Ans. ફ્રિડરિચ જી. જીમ્બાર્ડો અને વેબર

2. મનોવિજ્ઞાનમાં ફૂલ કેટલા સંપ્રદાયો છે?

→ Ans. 5

3. આધુનિક મનોવિજ્ઞાનના પિતા તરીકે કોણ જાણીતું છે?

→ Ans. વિલ્હેમ વૂન્ટ

4. મનોવિશ્લેષણવાદ ના પ્રણેતા કોણ છે?

→ Ans. ફ્રોઈડ

5. પ્રાયોગિક મનોવિજ્ઞાન ની શરૂઆત કરનાર મનોવૈજ્ઞાનિકનું નામ જણાવો.

→ Ans. વિલ્હેમ વૂન્ટ

6. વર્તનવાદના પ્રણેતા કોણ છે?

→ Ans. જી. બી. વોટ્સન

7. પરિવર્ત્યના પ્રકાર કેટલા છે?

→ Ans. 3

8. પ્રેરણના કેટલા પ્રકાર છે?

→ Ans. 2, આંતરિક પ્રેરણ અને બાહ્ય પ્રેરણ

9. પ્રેરણાને આંતરિક ઈરણ તરીકે રજૂ કરનાર કોણ છે?

→ Ans. વૂડવર્થ

10. કોઈ પણ બાહ્ય બદલાની આશા રાખ્યા વિના વ્યક્તિ કાર્ય કરે તો તેને _____ કહે છે.

→ Ans. આંતરિક પ્રેરણ

11. ઈરણ ઘટાડો સિક્કાંત કોણે આપ્યો?

→ Ans. ક્લાર્ક હલ

12. ઈરણ ઘટાડો સિક્કાંત એ કયા ખ્યાલ ઉપરથી આવ્યો છે?

→ Ans. શરીર સમતુલાવાદ

13. પ્રાથમિક ઈરણના ફૂલ પ્રકારો કેટલા છે?

→ Ans. 3

14. જરૂરિયાતનો શ્રેણીક્રમ સિક્કાંત કોણે આપ્યો?

→ Ans. માસલો

15. _____ એટલે સમગ્ર ચેતાતંત્રની ક્ષુબ્ધાવસ્થા?

→ Ans. આવેગ

16. “લડો કે ભાગો” પ્રતિભાવ કોણે રજૂ કર્યો?

→ Ans. કેનન

17. દુઃખ ઉદ્દીપન માટે નીચેનામાંથી કયું જવાબદાર છે?

→ Ans. અનુકંપી ચેતાતંત્ર

18. કોના માનવા પ્રમાણે “પહેલા શારીરિક ફેરફાર થાય પછી આવેગનો અનુભવ થાય છે”?

→ Ans. જેમ્સ લેંગ

19. અનુકંપી ચેતાતંત્ર અને પરાનુકંપી ચેતાતંત્ર એ કયા ચેતાતંત્રના પ્રકારો છે?

→ Ans. પરિઘવર્તી ચેતાતંત્ર

20. “શિક્ષણ એટલે અનુભવ અને મહાવરણને લીધે વર્તનમાં થતો સાપેક્ષ કાયમી ફેરફાર” આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે?

→ Ans. સી. ટી. મોર્ગન

21. કૂતરાના મોંમાં ઘંટડી સાંભળતા જ લાળ જરવી એ કઈ પ્રતિ ક્રિયા છે?

→ Ans. અભિસંઘિત

22. ક્રિયાત્મક અભિસંઘાન સિક્રાંત કોણે આપ્યો છે?

→ Ans. સ્કેનર

23. મનોવિજ્ઞાન માટે સૌ પ્રથમ Psychology શબ્દનો ઉપયોગ કરનાર કોણ હતા?

→ Ans. રુડોલ્ફ

24. જર્મનીમાં લીપ્ઝીંગ નામનાં શહેરમાં સૌ પ્રથમ મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળા કોણે સ્થાપી હતી?

→ Ans. વિલ્હેમ વુંન્ટ

25. ભારતમાં મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળા કોણે સ્થાપી હતી?

→ Ans. બોજેન્દ્રનાથ સીલ

26. આધુનિક મનોવિજ્ઞાનના પિતા ગણવામાં આવે છે?

→ Ans. વિલ્હેમ વુંન્ટ

27. “મનોવિજ્ઞાન એટલે વર્તન અને માનસિક પ્રક્રિયાઓનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ” આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે?

→ Ans. સેમ્યુઅલ વુડ અને ગ્રીન વુડ (વુડ અને વુડ)

28. મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયો કેટલા છે?

→ Ans. ૫ ધ્યેયો, વર્ણન, આગાહી, સમજ, નિયંત્રણ અને જીવનની ગુણ્તા સુધારવી.

29. વર્તનવાદના સ્થાપક તરીકે કોનું નામ જાણીતું છે?

→ Ans. જે. બી. વોટ્સન

30. મનોવિજ્ઞાન વર્તનનું વિજ્ઞાન છે. આવી વ્યાખ્યા કોણે આપી છે?

→ Ans. વોટ્સન

31. પ્રયોગનાં મુખ્ય લક્ષણો કેટલા છે? અને કયા કયા?

→ Ans. 3, પરિવર્તન, નિયંત્રણ, પુનરાવર્તન.

32. _____ એટલે નિયંત્રિત પરિસ્થિતિમાં કરવામાં આવતું અવલોકન.

→ Ans. પ્રયોગ

33. પ્રયોગમાં પ્રયોગકર્તા જે પરિસ્થિતિમાં કે ઘટકના મૂલ્યમાં હસ્તપયોજન કરે છે. તેને કયું પરીવર્ત્ય કહેવાય?

→ Ans. સ્વતંત્ર પરીવર્ત્ય

34. સ્વતંત્ર પરીવર્ત્યમાં હસ્તોપયોજન કરવાથી પરિણામ પર જે અસર પડે તે કયું પરીવર્ત્ય કહેવાય?

→ Ans. આધારીત પરીવર્ત્ય

35. “પ્રેરણા” માટે અંગ્રેજી શબ્દ કયો વપરાય છે?

→ Ans. Motivation

36. ઈરણ ન્યુનીકરણ/ ઘટાડો સિધ્ધાંતને કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે પ્રચલિત બનાવ્યો છે?

→ Ans. ક્લાર્ક હલ

37. કઈ સાલમાં અબ્રાહમ મેશ્લોએ માણસોની વિવિધ પ્રેરણોને જરૂરિયાતોનાં શ્રેણીક્રમ દ્વારા દર્શાવી છે?

→ Ans. ૧૯૭૦

38. મેશ્લોએ તેના જરૂરિયાતના શ્રેણીક્રમમાં કેટલા સ્ટેપ(પગથીયાં) બતાવ્યા છે?

→ Ans. 5

39. _____ એટલે આપણામાં રહેલી શક્તિઓનો સંપૂર્ણ આવિષ્કાર કે વાસ્તકીકરણ.

→ Ans. સ્વ આવિષ્કાર

40. ઈ.સ. ૧૯૧૨માં કોણે બતાવ્યું કે જઠરના આંકુચનો અને ભૂખનાં પ્રત્યક્ષીકરણ વચ્ચે ગાઢ સંબંધ રહેલો છે?

→ Ans. કેનન અને વોશબર્ન

41. ઇન્સ્યુલીનનું હોર્મોન કઈ ગ્રંથીમાંથી ઝરે છે?

→ Ans. સ્વાદુપિંડ (પેન્ક્રીયાસ)

42. હાયપોથેલેમસનો કયો ભાગ ખોરાક લેવાં માટેનું ઉદ્દીપન કેન્દ્ર તરીકે કાર્ય કરે છે?

→ Ans. લેટરલ હાયપોથેલેમસ (LH)

43. _____ એ ભૂખ તૃપ્તિની ક્રિયા સાથે સંકળાયેલું કેન્દ્ર માનવામાં આવે છે.

→ Ans. VMH (વેન્ટ્રામીડીયલ હાયપોથેલેમસ)

44. પુરુષની જાતીય ગ્રંથીનું નામ શું છે?

→ Ans. શુક્રપિંડ

45. સ્ત્રીની જાતીય ગ્રંથિનું નામ જણાવો?

→ Ans. અંડપિંડ

46. બાળકની જતી છોકરો કે છોકરી તરીકેની શરીરની વૃદ્ધી પુરુષના કયા રંઝુત્રના આધારે નક્કી થાય છે?

→ Ans. ૨૩ મું

47. કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે સિદ્ધિ જરૂરિયાતની વ્યાખ્યા આપી છે?

→ Ans. હેનરી મરે

48. આવેગ એટલે સમગ્ર ચેતાતંત્રની ક્ષુબ્ધાવસ્થા આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે?

→ Ans. વુડવર્થબ અને માર્કવીસ

49. કોના નામ પરથી જેમ્સ-લેંગ સિક્રાંત નામ પડ્યું છે?

→ Ans. વિલિયમ જેમ્સ અને કાર્લ લેંગ

50. કેનને આવેગ વિષેનો પોતાનો સિક્રાંત કઈ સાલમાં રજૂ કર્યો?

→ Ans. ૧૯૨૭ (કેનન-બાર્ડ સિદ્ધાંત)

51. કોના નામ પરથી કેનન-બાર્ડ સિદ્ધાંત નામ પડ્યું છે?

→ Ans. વોલ્ટર કેનન અને ફિલિપ બાર્ડ

52. કેનનના સિદ્ધાંતને કોણે આગળ વધાર્યો?

→ Ans. ફિલિપ બાર્ડ (૧૯૩૪)

53. મગજની અંદર દાખલ થતાં સાંવેદનિક સંદેશાઓ કયા તંત્રના માર્ગમાંથી પસાર થતાં હોય છે?

→ Ans. જાળ રૂપ પ્રવૃત્તિ તંત્ર

54. મગજનો ડાબો ગોળાર્ધ કેવાં આવેગો સાથે જોડાયેલો છે?

→ Ans. વિધાયક

55. મગજનો જમણો ગોળાર્ધ કેવાં આવેગો સાથે જોડાયેલો છે?

→ Ans. નિષેધક

56. કોણે ૧૯૭૨માં એવું બતાવ્યું કે પ્રાણીઓ વેરનો બદલો લેતાં હોય છે?

→ Ans. ગુડલ

57. પોલીગ્રાફને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?

→ Ans. અસત્ય શોધક યંત્ર

58. "EMOTION" (આવેગ) શબ્દ એ કયા લેટીન શબ્દ પરથી ઉતરી આવ્યો છે?

→ Ans. "EMOVER"

59. આવેગના ઘટકો કેટલા છે? કયા કયા?

→ Ans. ત્રણ, શારીરિક ઘટકો, બોધનાત્મક ઘટકો, વાર્તાનીક ઘટકો

60. કેનન- બાર્ડ સિદ્ધાંત પ્રમાણે આવેગ ત્યારે ઉદ્ભવે છે જ્યારે _____ એક સાથે મસ્તિષ્કઠાલ અને સ્વયંસંચાલિત મજ્જાતંત્રને સંકેત મોકલે છે/

→ Ans. થેલેમસ

61. મુદ્દુ દુઃખદ ઉદીપન થાય ત્યારે _____ તંત્ર વધારે સક્રિય બને છે?

→ Ans. અનુકંપી

62. કોણે આવેગનો બોધનાત્મક સિક્કાંત આપ્યો છે?

→ Ans. લેઝરસ

63. આવેગના વાર્ત્તીક ઘટકમાં આવેગની કઈ બાબત અગત્યની છે?

→ Ans. બાહ્ય અભિવ્યક્તિ

64. આવેગના મુખ્ય સિક્કાંત કેટલા છે?

→ Ans. 2

65. જેમ્સ-લેંગ સિક્કાંત કઈ સાલમાં રજૂ થયો?

→ Ans. ૧૮૮૪

66. કાર્લ લેંગે કઈ સાલમાં આવેગ અંગે સૈધાંતિક રજૂઆત કરી?

→ Ans. ૧૮૮૫

67. જેમ્સ-લેંગ સિક્કાંતમાં કઈ બાબત પર ભાર મુકાયો છે?

→ Ans. આવેગના મનોશારીરિક પાસાં ઉપર

68. કેનનના આવેગના સિક્કાંતને કોણે આગળ વધાર્યો હતો?

→ Ans. ફિલિપ બાર્ડ

69. _____ દ્વારા આવેગ દરમિયાન થતી શરીર ક્રિયાઓ જાણવા માટે માર્ગદર્શન મળે છે?

→ Ans. સાયકો ગેલ્વેનોમીટર

70. વિધ્વંસક આજ્ઞા પાલનનો પ્રયોગ બ્લોને કર્યો હતો?

→ Ans. સ્ટેન્લી મીલીગ્રામ

71. મુદ્દુ આનંદદાયક ઉદીપન થાય ત્યારે _____ તંત્ર સક્રિય બને છે.

→ Ans. પરાનુકંપી

72. કયા તંત્રો આવેગને નિયંત્રણમાં રાખે છે?

→ Ans. હાયપોથેલેમસ અને સીમાવર્તી તંત્ર,

73. આંતરસૂજ દ્વારા શિક્ષણ અંગે કોણે પ્રયોગ કર્યો હતો?

→ Ans. વુલ્ફ ગેંગ કોહલર,

74. કોહલરેનો પ્રયોગ પાત્ર કોણ હતો?

→ Ans. વાનરો, ચિંપાંજી,

75. કોહલરે જે ચિંપાંજીપર પ્રયોગ કર્યો તેનું નામ શું હતું?

→ Ans. સુલતાન,

76. “ધ મેન્ટાલીટી ઓફ એપ્સ” પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું?

→ Ans. કોહલર ,

77. “ભય પણ નિરીક્ષણ થી આવે છે” આવું કોણે જણાવ્યું હતું?

→ Ans. મુરીસ તથા અન્ય 1996,

78. આક્રમકતાના શિક્ષણમાં કોનું પ્રદાન મુખ્ય છે?

→ Ans. બાનડુરા,

79. બાનડુરાનો સિદ્ધાંત કયા સિદ્ધાંત તરીકે જાણીતો છે?

→ Ans. સામાજિક શિક્ષણ સિદ્ધાંત,

80. બોધાત્મક નક્શાઓ વિષે અભ્યાસ કોને કર્યો છે?

→ Ans. એડવર્ડ સી. ટોલમેન,

81. અસત્ય શોધક યંત્રમાં કેટલી રીતના કયા કયા પ્રશ્નો પુછાય છે?

→ Ans. 3 રીતના, 1. અસંબંધીત પ્રશ્નો, નિયંત્રિત પ્રશ્નો, સંબંધિત પ્રશ્નો,

82. શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનો અભ્યાસ કોને કર્યો હતો?

→ Ans. ઇવાન પેટ્રોવિચ પાવલોવ,

83. અભિસંધાન દ્વારા શિક્ષણ ના પ્રકાર કેટલા છે કયા કયા? →

Ans. 2 પ્રકાર, 1. પાવલોવનું શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અને 2. સ્કિનરનું ક્રિયાત્મક અભિસંધાન,

84. 1904 માં કોને નોબેલ પારિતોષિક મળ્યું હતું?

→ Ans. પાવલોવ,

85. શાસ્ત્રીય અભિસંધાનના પ્રયોગમાં ખોરાક સાથે બીજી કી બાબતને જોડવામાં આવી હતી?

→ Ans. ઘંટડીનો અવાજ,

86. અભિસંધિત ઉદીપક એટલે _____.

→ Ans. ઘંટડીનો અવાજ,

87. અનભિસંઘિત પ્રતિક્રિયા એટલે _____.

→ Ans.સ્વાભાવિક પ્રતિક્રિયા

88. ખોરાક જોઈને લાળ જરવી, ખોરાક એ કયું ઉદ્દીપક છે?

→ Ans.અનભિસંઘિત,

89. વોટ્સનના મતે કઈ બાબતોથી વ્યક્તિ જન્મજાત રીતે ભી અનુભવે છે?

→ Ans.મોટો અવાજ અને આધાર ગુમાવવો,

90. નાનો આલ્બર્ટ અને પીટર પ્રયોગ કોણે કર્યા?

→ Ans. વોટ્સન,

91. ક્રિયાત્મક અભિસંઘાન અંગે કોણે અભ્યાસ કર્યો હતો?

→ Ans. બી. એફ. સ્કિનર,

92. સ્કિનરે કઈ વસ્તુ બનાવી હતી?

→ Ans. સ્કિનર પેટી,

93. સ્કિનરે કોણ પર પ્રયોગો કર્યા હતા?

→ Ans. ઉંદર અને કબૂતર,

94. સ્કિનરે કઈ યુનિવર્સિટી માથી પી. એચ. ડી. ની ડિગ્રી મેળવી હતી?

→ Ans. હાવર્ડની ગ્રેજ્યુએટ સ્કૂલમાંથી સાલ 1931,

95. કોણે બિલાડીઓ, કુતરાઓ, મરઘાઓ અને વનરોમાં પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા થતાં શિક્ષણ અંગે નોંધપાત્ર સંશોધનો કર્યા છે?

→ Ans.થોર્નડાઈક,

96. કોણે પ્રાણીઓની બુદ્ધિનું અધ્યયન કરવા માટેના પ્રયોગોનું આયોજન કર્યું છે?

→ Ans. કોહલર

97. બોધાત્મક શિક્ષણ સાથે કયા સંશોધકોના નામ સંકળાયેલા છે?

→ Ans.કોહલર, ટોલમેન, બાન્ડુરા

98. ટોલમેન અને તેના વિદ્યાર્થીઓએ _____ અંગે શ્રેણી બદલ પ્રયોગો કરેલા છે?

→ Ans.સ્થાન શિક્ષણ

99. કોનું આ “conditioned reflex” પુસ્તક મનોવિજ્ઞાનના ઇતિહાસનું એક નોંધપાત્ર પુસ્તક ગણાય છે?

→ Ans.પાવલોવ

100. પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા શિક્ષણ કયા મનોવૈજ્ઞાનિકનું નામ સંકળાયેલું છે?

→ Ans.સ્કિનર